

Kolodvorska 13
1000 Ljubljana
Slovenija
T: +386 1 239 22 13
F: +386 1 239 22 16
E: info@kinodvor.org
www.kinodvor.org

Kinodvor.
Mestni kino.

Ali – ali Patatje Oorlog 8+

pedagoško gradivo

avtorica Majda Mramor

kazalo

uvodna beseda	3
o filmu	3
filmografski podatki.....	3
krajša vsebina.....	4
daljša vsebina.....	4
o avtorici	6

iz prve roke	6
izhodišča za pogovor o filmu	7
čustva in odzivi nanje	7
pogovor in (ne)razumevanje	9
potreba po varnosti in povezanosti v družini	10
vraževerje.....	11
poklici in junaštvo.....	11
vojna, vojna žarišča	12
stop-motion animacija	12
predlogi za nadaljnje dejavnosti	13

Kinodvor dovoljuje in spodbuja nadaljnjo uporabo gradiva v filmsko-vzgojne namene. Veseli bomo vaših odzivov, poročil o uporabi, konkretnih učnih priprav na film, predlogov in pripomb. Gradivo je oblikovano kot pomoč staršem ali strokovnim delavcem v vzgojno-izobraževalnih ustanovah. Za vse druge uporabe nam pošljite pisno prošnjo na kinobalon@kinodvor.org.

Kolofon | **Ali – ali** • Gradivo za učitelje in starše Kinobalon • Avtorica: Majda Mramor • O filmu, pripravila in uredila: Živa Jurančič • Jezikovni pregled: Mojca Hudolin • Slikovno gradivo: Cinemania/arhiv Kinodvora • Izdal v elektronski obliki: Javni zavod Kinodvor, 2013

uvodna beseda

Film **Ali – ali** je zgodba o devetletni deklici Kiek. Njen oče je po poklicu zdravnik, ki se po službeni dolžnosti večkrat odpravi na vojna žarišča. Njegovi odhodi pri Kiek in ostalih družinskih članih vzbujajo občutja negotovosti in zaskrbljenosti. V pedagoškem gradivu izpostavljam različne teme, o katerih se lahko pogovarjamo pred in po ogledu filma: čustva in odzivi nanje, soočanje z negotovostjo, potreba po varnosti in sprejetosti pa tudi moč domišljije, otroški pogum, vraževerje, junaški poklici, vojna območja ter načine, kako lahko v igrane filme vključujemo animirane odlomke. Ob koncu gradiva najdete tudi nekaj napotkov za možne nadaljnje aktivnosti.

Film **Ali – ali** je posnet po večkrat nagrajeni mladinski knjigi *Een Kleine Kans*, avtorice Marjolijn Hof (nizozemska nagrada za mladinsko literaturo Gouden Griffel 2007, belgijska nagrada za literaturo v nizozemščini Golden Owl 2007). Knjiga je izšla tudi v slovenščini z naslovom *Majhna možnost*.

o filmu

filmografski podatki

slovenski naslov **Ali - ali**

izvirni naslov **Patatje Oorlog**

država produkcije Nizozemska

leto produkcije 2011

tehnični podatki DCP, barvni, celovečerni igrani film, 86 minut

jezik v nizozemščini s slovenskimi podnapisi

režija Nicole van Kilsdonk

scenarij Lotte Tabbers po knjigi *Majhna možnost (Een Kleine Kans)* Marjolijn Hof

montaža Wouter Jansen

animacija Mascha Halberstadt, Huub Kistemaker, Charlotte van Otterloo

igrajo Pippa Allen, Rifka Lodeizen, Johnny de Mol, Leny Breederveld, Ruben van der Meer, Kee Ketelaar

producenti Leontine Petit, Joost de Vries, Marleen Slot

distribucija FIVIA – Vojnik

festivali in nagrade

Cinekid Amsterdam 2011 (najboljši nizozemski film), Berlin Generation 2012, BUFF Malmö 2012 (nagrada ECFA), ICFE Lucknow 2012 (najboljši film), Kristiansand 2012, Stockholm Film Festival Junior 2012, Pulj 2012, Giffoni 2012, Kinobalon na LIFFu 2012.

krajša vsebina

Film je zgodba o deklici Kiek, katere oče je zdravnik in se po službeni dolžnosti večkrat odpravi na vojna žarišča. Skozi otroške oči spregovori o doživljanju zaskrbljenosti za bližnjo osebo, o strahu in pogumu, o družinskih odnosih in ljubezni, pa tudi o neizmerni moči, ki jo ima otroška domišljija. V filmu se z njimi soočajo Kiek, njen oče, mama in babica, v resničnem življenju pa čisto vsak od nas.

daljša vsebina

Poznate zgodbo o bojazljivcu? To je zgodba o človeku, ki se je bal oditi od hiše, saj je bil prepričan, da je zunaj strašno nevarno. Nekega dne je na njegovo hišo iznenada padlo veliko drevo in bojazljivca pokopalo. Zgodbo deklici Kiek, glavnemu liku filma **Ali – ali**, večkrat pripoveduje njen oče Thomas. Ta je zdravnik pri mednarodni organizaciji, ki povezuje zdravnike, ki pomagajo na vojnih žariščih. Ne želi biti enak bojazljivcu; če bi namreč vsi ostajali doma, se v svetu ne bi nič spremenilo. Kiek pa se zgodba o bojazljivcu zdi trapasta. Skrbi jo namreč, da bi se očetu na njegovi poti kaj hudega pripetilo.

Tudi tokrat je tako, ko se oče odpravi v Afganistan. Kiek svoje skrbi zaupa mami Esmee, ki jo skuša pomiriti. Koliko otrok, ki jih Kiek pozna, ima očeta? Veliko! In le enega, ki mu je ta umrl. Verjetnost, da ima očeta, je torej zelo velika in verjetnost, da ga nima, zelo majhna.

Naslednji dan v šoli pogovor v Kiekinem razredu ponovno nanese na verjetnost. Pod vtisom svojih skrbi Kiek zanima, ali je možno verjetnost povečati ali pomanjšati. »Ja«, se glasi odgovor učitelja, »na verjetnost lahko vplivamo«. Učiteljev odgovor Kiek spodbudi k premišljevanju. Pozna enega otroka s pokojnim očetom, dva z mrtvo mišjo in enega z mrtvim psom ter nobenega s pokojnim očetom, mrtvo mišjo in mrtvim psom. Verjetnost, da bi nekdo imel vse troje, je zato zelo majhna. Kar torej potrebuje, sta mrtev pes in mrtva miš.

Kiek se najprej poda na lov za mišjo. Vendar je to veliko težje, kot je pričakovala! Čakanje na ujeto miš spremlja čakanje na očetov klic iz Afganistana. Ker tega kar ni in ni, se Kiek odpravi po staro ali bolno miš v trgovino z živalmi. Sedaj ima mrtvo miš in verjetnost, da bi imela tudi mrtvega očeta, je nekoliko manjša. A vendar, Kiek od mame izve, da je oče pogrešan. Mama skuša prikriti svojo zaskrbljenost in Kiek pomiriti, da to sicer res pomeni, da ne vedo, kje oče je. Ne pomeni pa, da se mu je zgodilo karkoli slabega. Vendar mama ne deluje prepričljivo in ne odžene Kiekinih strahov. Verjetnost, da se oče vrne, je sedaj spet manjša, zato zdaj nujno potrebuje še mrtvega psa.

Medtem je v šoli Kiek zaposlena s pripravami na šolski muzikal Peter Pan, v katerem naj bi igrala vodilno vlogo. Vendar pa sedaj, ko je oče pogrešan, ne želi več odigrati Petra Pana, temveč le še eno izmed stranskih vlog. Tudi v svojem okolju Kiek ne najde pravega razumevanja. Najboljša sošolka Margje jo nenehno opominja, kaj vse hudega bi se lahko zgodilo očetu, kar le še povečuje njeno negotovost. Jezna in prizadeta se z njo spre. Novo prijateljstvo sklene s sošolcema Dennisom in Fabianom, s katerima jo družijo stranska vloga v šolskem muzikalu in veselje do »skejtanja«. Skupaj z njima se loti reševanja drugega dela zadane naloge, iskanje starega ali bolnega psa.

Zaskrbljenost doma narašča tako pri Kiek kot pri njeni mami in babici, kar privede do konfliktnih situacij. Nekega dne jih pokličejo na pogovor v glavno pisarno organizacije, za katero dela oče. Kiek se tja odpravi skupaj z mamo in babico, vendar mora sredi pogovora pisarno zapustiti. Čakajoč pred pisarno ve, da ji ne povedo vsega. Njene skrbi postanejo tako velike, da je pripravljena tudi na skrajna dejanja. Žrtvovala bo svojo psičko Mono in jo čez most vrgla na prometno cesto. Nesrečo v zadnjem hipu prepreči mimoidoči gospod. Kiek mu zaupa, da je to hotela storiti, ker je njen oče na vojnem žarišču in skozi pogovor z neznancem se zave nesmiselnosti svojih dejanj.

Ob prihodu domov Kiek mami zaupa vsa svoja razmišljanja in početja, za katera sedaj ve, da niso mogla spremeniti ničesar. Mama jo potolaži, da ljudje, ko smo zaskrbljeni počnemo čudne in nenavadne reči. Tudi njej se to dogaja. Ves čas misli na spodnje perilo in nogavice, na kar sicer ne misli nikoli. Sedaj pa si ne more pomagati, da ne bi nehala misliti na to, da jih je očetu najverjetneje že zmanjkalo.

V šoli napoči veliki dan - premiera muzikala Peter Pan. Otroci pred začetkom predstave kukajo izza gledališke zavesne in opazujejo svoje starše, med njimi tudi Kiek. Bo oče morda le prišel?

Sredi predstave mami zazvoni telefon – očeta so našli! Ta je sicer ranjen, a važno je, da je živ in prihaja domov.

o avtorici

Nicole van Kilsdonk je študirala novinarstvo, nato pa se je vpisala na nizozemsko akademijo za film in televizijo ter diplomirala s filmom **Post Reykjavik**. Vse odtlej se uveljavlja kot scenaristka in režiserka več televizijskih serij, med njimi **Polonaise** (nominirana za več nagrad) in **Deining** (nagrada Golden Calf za najboljšo nizozemsko TV dramo). Leta 2006 je posnela otroško serijo **De Taxi van Palemu**, ki je prejela nagrado Beeld&Geluid za najboljšo mladinsko produkcijo. Posnela je tudi nekaj celovečernih filmov, kot sta **Johan** (najboljša režija na filmskem festivalu Palm Beach 2007) in **Hoe Overleef Ik Mezelf** (nagrada občinstva na festivalu otroškega filma Giffoni). **Ali – ali** je njen četrti film za otroke, posnet po knjigi nizozemske avtorice Marjolijn Hof.

iz prve roke

»Ali – ali temelji na mladinski knjigi Majhna možnost, pisateljice Marjolijn Hof. Verjamemo, da je zgodba pravi biser. Na iskren, lep in prepost način prikaže razmišljanje otrok, ko so ti zaskrbljeni za svoje starše. /.../ To je zgodba o sodobni deklici, ki se mora naučiti, kako se spopasti s svojo negotovostjo in strahovi, pa tudi kako (in kdaj) izraziti čustva in misli. Njena domiselnost jo vodi v nore, zabavne in včasih tudi žalostne trenutke.«

»Verjamem, da smo uspeli ustvariti film, ki je lep tako za otroke kot za odrasle, brez pokroviteljstva ali prevelike razlage. /.../ Vesela sem, da smo uspeli posneti otroški film, ki se ne opira na akcijo, temveč na čustva. Film, ki ima svoj edinstven okus.«

- Nicole van Kilsdonk, režiserka filma

izhodišča za pogovor o filmu

Film **Ali – ali** nas potegne v svet otrok in pri tem spregovori tudi o doživljanju negotovosti in strahov – teh nelagodnih občutij, pred katerim se ljudje branimo, vsak na svoj način in po svojih izkušnjah. V filmu je tenkočutno prikazano, kako to občutje doživljajo otroci. Glavna junakinja Kiek se sooča s strahom pred izgubo očeta, ki se kot zdravnik večkrat odpravi na vojna žarišča. Primeri, kaj vse napravi Kiek, da bi zmanjšala strah, nam nudijo izhodišča, da z otroki na njim bližnji način spregovorimo o občutjih, jim pomagamo pri razpoznavanju različnih čustev in iskanju načinov, kako jih obvladati.

čustva in odzivi nanje

Govorimo lahko o pozitivnih čustvih (sreča, ljubezen, veselje) in o negativnih čustvih (jeza, strah, ljubosumje). Vsa ta čustva imajo svoje pojavne oblike in še več različic. Čustva močno vplivajo na naše celostno vedenje in učinkovitost, kljub temu pa jih velikokrat zanemarjamo in jim posvečamo manj pozornosti kot na primer razvoju mišljenja.

Učence povprašamo, s kakšnimi situacijami in čustvi se soočajo različne osebe v filmu? Kako se je počutila Kiek ob očetovem odhodu v Afganistan? Je bila negotova ali nemirna, kaj še? Kako sta njegov odhod občutili mama in babica?

Pri vseh treh lahko skozi film zaznavamo naraščujočo zaskrbljenost in negotovost. Slednja je pojavna oblika strahu, ki je prastar čustveni odziv in ima nalogo varovanja, zaščite življenja ter lastne integritete. Zaradi strahu se uspemo umakniti iz nevarnih situacij, gremo v beg ali zastanemo v nemoči. Negotovost težko prenašamo tako odrasli kot otroci, pri tem pa se na slabe novice odzivamo različno. Prepoznane so nekatere stopnje, ki jih lahko pričakujemo, kadar smo v stiku z ljudmi, ki so izvedeli slabo novico.

Prva je stopnja šoka, to je stanje nerazumskega odzivanja, lahko omedlimo, ohromimo, kričimo, otepamo, se skrijemo ali brezglavo iščemo zatočišče in uteho. Takrat rabimo ramo sočloveka in ne smemo biti sami. Pogosto slišimo, kako moramo žalostnega človeka pustiti pri miru, vendar je to navodilo napačno. Verjetno se ga oprimemo, ker smo tudi sami prizadeti. Seveda šokiranemu ne moremo odvzeti bolečine in strahu, a mu s tem, ko ostanemo z njim, pomenimo možnost za izhod, možnost in roko, ki mu bo pomagala naprej v življenje.

Po šoku nastopijo obdobja jeze. Na slabe dogodke pa se lahko nezavedno branimo tudi z negacijo – mehanizmom, kjer si z zanikanjem priborimo vsaj malo manj napeto počutje, vsaj malo pogasimo mir.

Učence povprašamo, na kakšen način se z negotovostjo v filmu sooča Kiek? Je jezna? Zanika možnost, da se očetu lahko zgodi kaj hudega? Kaj še stori, da bi svojo negotovost, strah pred izgubo očeta zmanjšala? Kako se z negotovostjo soočata mama in kako babica? Se je katera od njiju odzvala z jezo?

Pri tem učencem pomagamo iskati besede za čustvena stanja in odzive, ki so jih zasledili v filmu. To je osnova za učenje obvladovanja čustev in odzivov nanj. Najprej jih moramo razpoznati in ubesediti, da jih nato lažje sporočamo drugim in sami v sebi razgrajujemo. Čustva morajo najti izhod. Najbolj nevarne so tiste čustvene vsebine, ki jih potlačujemo. Pri tem pa lahko spregovorimo tudi o zunanjih izrazih čustev (na primer o joku, jezi).

Ko otroci opisujejo, kako sta se na primer počutili Kiek in mama, dobijo vzorec, da nato raziščejo in ubesedijo svoja čustvena stanja. Povprašamo jih tudi, ali so tudi oni kdaj občutili podobna čustva? So kdaj občutili močno zaskrbljenost za bližnje osebe? V kakšnih situacijah lahko še občutimo zaskrbljenost za bližnje osebe (bolezen, naravne nesreče, ko se nekdo izgubi ali le zamuja itd.)? Kako se na ta občutja odzovejo sami? So močno zaskrbljenost in strah kdaj občutili pri komu drugemu? Pri svojih starših morda? Kako so se ti odzvali?

pogovor in (ne)razumevanje

Kiek se ob svojem soočanju z negotovostjo srečuje s precejšnjim nerazumevanjem v šolskem okolju oziroma jo odzivi njenih sošolk in sošolcev (delno tudi učitelja) delajo le še bolj negotovo. V družinskem okolju je sicer ves čas moč čutiti veliko navezanost in ljubezen med družinskimi člani, kljub temu pa se s Kiek nihče ne pogovori čisto zares. Večino časa jo le prepričujejo, da se ne bo zgodilo nič hudega, in pred njo skrivajo svojo negotovost. Kiek svojih strahov tako ne izrazi, jih ves čas drži bolj kot ne zase, kar jih dela le še večje. Prikrivanje se namreč navadno ne izteče, tako kot smo nameravali. Otroci odrasle zaznavajo z vsemi čuti in velikokrat vedo celo več, kot si mislimo. Otroci potrebujejo premišljene besede, primerne razlage njihovi starosti in sposobnostim, a nedvomno potrebujejo resnico. Kam lahko pride prikrivanje, je prikazano v prizoru, v katerem mora Kiek sredi pogovora zapustiti pisarno na sedežu organizacije, ki zastopa očeta. Čakajoč pred pisarno ve, da ji ne povedo vsega, kar se dogaja z očetom. Njene skrbi postanejo tako velike, da je pripravljena tudi na skrajna dejanja.

Okolica se velikokrat poskuša izogniti pogovoru s tistim, ki je prizadet oziroma negotov, ker se tako na svoj način borijo z lastnimi strahovi, da se v življenju dogajajo tudi hude reči in s strahovi, kako bi v takih situacijah zmogli sami. Kot bi tudi oni potrebovali manever zmanjševanja verjetnosti za slab dogodek. Ljudje se skušamo pripraviti na slabe novice in dogodke, pa je ta priprava navadno manj učinkovita in zato pogosto izkušamo, da se na slabe dogodke ne da pripraviti.

Učence povprašamo, kako se na Kiekine skrbi odzoveta mama in kako babica? Zakaj menijo, da ji skušata prikrivati informacije? Kaj sami menijo o prikrivanju in o izogibanju pogovorom? Je prav, da se otrokom prikrivajo določene stvari? Katere in zakaj? Kako pa se na Kiekine skrbi odzove sošolka? Kako učitelj? Kako njihovi odzivi vplivajo na Kiek?

Kiek se na prijateljičino nerazumevanje odzove z jezo. Njeno razmišljanje o načinih, kako se znebiti prijateljice, jasno pokaže, kako jezni smo lahko na prijatelje. V resnici pa smo jezni zaradi svojih težkih občutij, ki jih doživljamo. Jeza je v takih primerih na nek način dobrodošla, ker prepreči, da bi tonili v veliko žalost, ko preprosto le že ždimo in nemočno čakamo.

Učence povprašamo, ali svoje negotovosti in srbi zaupajo drugim ali jih raje obdržijo zase? Komu bi najlažje povedali doma? Kdo od sošolcev je tisti, ki bi mu zaupali? Kakšna so njihova pričakovanja do staršev in prijateljev? Kakšna do učiteljev? Kaj jih v trenutkih negotovosti

potolaži? Kaj bi po njihovem mnenju lahko naredila sošolka, da bi Kiek bilo lažje? Kako bi Kiek pomagali sami?

potreba po varnosti in povezanosti v družini

Zato, da bomo lahko tvorno posegli v svet in zato, da se bomo lahko čim bolj uspešno soočali z občutkom negotovosti, potrebujemo ljudje na samem začetku življenja občutek zaupanja, varnosti in sprejetosti. Brez občutka brezpogojnega sprejema, ki ga dobimo z aktivnim odnosom staršev po rojstvu, se ne bi počutili dovolj povabljeni v ta svet. Otrok varno raste ob svojih pomembnih ljudeh, se razvija in premaguje strahove ob novem učenju z varnim vodenjem staršev. V filmu nam to že prav na začetku kažeta Kiek in oče ob zgodbi o bojzljivcu in ob dekličinem učenju deskanja. Oče kaže pot v svet na aktiven način, uči in zaupa hčerki, da bo zmogla.

Učence vprašamo, kako menijo, da se Kiek počuti v njeni družini? Ali je videti, kako se imata oče in mati rada? Kje so to videli? Kako Kiek dojema zgodbo o bojzljivcu, ki ji jo pripoveduje oče? Zakaj ta ne želi biti enak bojzljivemu možu? Kako pa zgodbo razumejo otroci? Je prav, da pomagamo drugim tudi, če s tem veliko tvegamo?

Učence spodbudimo, da pripovedujejo o svojih družinah. Kaj počnejo doma ob mami in kaj ob drugih družinskih članih? Kdo v družini jih bolj spodbuja k pogumnim dejanjem, premagovanjem strahov in kdo je bolj previden ali zaščitniški? Je to oče, mama, babica, sestra, brat, stric...? Kdaj je pri njih doma posebej prijetno? Kako praznujejo rojstne dneve? Kdaj najslajše zaspijo? Kako je takrat, ko mora kdo od staršev zdoma?

Prizor, v katerem se v bolnici pogovarjata Kiek in njen oče, oba poškodovana, je odlična prilika, da z otroki spregovorimo o družini in domu tudi kot o prostoru in odnosu, kamor se lahko vračamo vse življenje v vsakršni situaciji – vesel in srečen ali nesrečen, obupan, poškodovan. Kako je Kiek doživela svojega očeta po tistem, ko je ostal brez noge? Jima je bilo na bolniški postelji skupaj lepo ali ne? O čem se pogovarjata? Kako se konča zgodba o bojzljivem možu ob koncu filma? Gledata Kiek in oče na tveganja sedaj drugače kot na začetku filma?

vraževerje

Verovanje, da lahko kakšna stvar ali dejanje vpliva na potek dogodkov, tega vpliva pa ne moremo razumsko razložiti, imenujemo vraža oziroma vraževerje. Ljudsko izročilo pozna veliko vraž, s katerimi so ljudje nekoč poskušali vplivati na potek svojih življenj in življenja drugih, na naravne razmere itd. Poznajo otroci katero izmed teh vraž?

Tudi Kiek poskuša zaradi negotovosti vplivati na potek dogodkov s pomočjo dejanj, ki naj bi ji prinesla srečo. Kaj učenci menijo o njenih namerah? Jo lahko razumejo? Kaj pa bi na njenem mestu storili sami? Vprašamo jih, v katere vraže ljudje radi verjamemo še danes?

Ko se Kiek zave nesmiselnost svojih dejanj in se s psičko Mono vrneta nazaj domov, jo Kiek okopa. Učence vprašamo, zakaj menijo, da to stori?

poklici in junaštvo

Ob filmu se lahko z učenci pogovarjamo tudi o poklicih in junaštvu. Za eno izmed sošolk je Kiekin oče junak. Ga kot junaka dojemajo tudi otroci? Kaj naredi nek poklic za junaškega oziroma kakšne so značilnosti junaka? Poznajo otroci še kakšen poklic, ki svoje delo opravlja bližje domu in je prav tako junaški (zdravniki reševalci, gorski reševalci, gasilci itd.).

vojna, vojna žarišča

Čeprav bi si vsi želeli, da so vojne stvar preteklosti, se na žalost odvijajo še danes. Poznajo otroci kraje, kjer trenutno poteka vojna? S kakšnimi težavami in nevarnostmi se srečujejo ljudje na vojnih žariščih? Poznajo koga, ki je preživel vojno ali koga, ki je k nam pribežal zaradi vojne, v svojem kraju? Kako lahko pomagamo tudi mi?

stop-motion animacija

Stop-motion animacije so pomemben del filma **Ali – ali** in prikazujejo Kiekina razmišljanja skozi film. Ustvarjalci filma so uporabili stop-motion animacijo za prikaz Kiekine domišljije in njenih razmišljan o možnih slabih stvareh, ki se lahko dogodijo. Različne možnosti, kako ubiti psa in miš, kako se znebiti najboljše prijateljice, kaj vse bi se lahko hudega pripetilo očetu, so tako prikazane na duhovit način, ki pri gledalcu zmanjšuje občutek nelagodja.

Ustvarjalci filma so iskali različne tehnike, kako animacije narediti privlačne tako mlajšim kot starejšim gledalcem. Za film **Ali – ali** so izbrali mešano tehniko lutkovne in kolažne animacije in pri slednji z uporabo fotografij ustvarili še močnejšo povezavo med dejanskim filmskim dogajanjem in animiranim svetom. Tako je v prvi animaciji Kiekin oče, ki prispe na namišljeno vojno območje, upodobljen s fotografijo, zaradi česar imamo močnejši občutek, da je tam dejansko prisoten, kot bi ga imeli v primeru risane animacije. Prehod iz filma v animacijo je na ta način bolj tekoč, hkrati pa se še vedno ves čas zavedamo, da smo sredi Kiekinih misli.

Učence povprašamo, ali vedo, kako nastane animacija? Iz česa vse so bili narejeni predmeti in osebe v animiranih odlomkih filma? Učence vprašamo, ali so opazili kateri prizori so prikazani v tehniki stop-motion animacije? Pogovorimo se lahko o razlikah med igranim in animiranim filmom ter o tem, kdaj in zakaj so se ustvarjalci filma odločili za eno ali drugo možnost.

Ali tudi učenci sami v mislih kdaj preigravajo možnost, kaj vse se lahko zgodi? Poskusimo te misli izraziti s kratkimi animacijami.

predlogi za nadaljnje dejavnosti

Na knjižnih policah poiščite mladinsko knjigo *Majhna možnost*, avtorice Marjolijn Hof. Knjižne like in zgodbo primerjajte s filmom – se kaj razlikujejo?

V Kinodvoru oziroma na njegovi spletni strani <http://www.kinodvor.org/media/animirani-web.pdf> poiščite knjižico *Animirani film*, kjer lahko izveste več o animiranih filmih, zgodovini, prvih animiranih junakih in o tem, kako animacija sploh nastane. V knjižici najdete tudi nekaj namigov, kako izdelati svojo preprosto animacijo.

Kinodvor v sodelovanju z vzgojno –izobraževalnim programom Slon organizira delavnice animiranega filma, ki jih izvajajo strokovno usposobljeni mentorji. Več informacij o delavnicah najdete v *Katalogu izbranih filmov za izobraževalne ustanove* oziroma na spletni strani <http://www.kinodvor.org/kinobalon>.

Ob ogledu filma priporočamo še pogovor z Majdo Mramor, avotrico pedagoškega gradiva filma **Ali – ali** in družinsko terapevtko.